

Výpis provozní instrukce ECH0 0 232r00 Svařování a provádění požárně nebezpečných činností v ECH, vystavování „S/V“ příkazů pro obnovu bloků B3 a B4

Hlavním účelem je stanovit jednotný způsob organizace bezpečné práce a jednotné požadavky na provádění požárně nebezpečných činností.

1 BEZPEČNOST PRÁCE PŘI PROVÁDĚNÍ POŽÁRNĚ NEBEZPEČNÝCH ČINNOSTÍ

1.1 Provádění činností s nebezpečím vzniku požáru nebo výbuchu

Při činnostech, při kterých hrozí riziko vzniku požáru dle vyhlášky MV ČR č. 87/2000 Sb. nebo činnostech, u nichž hrozí riziko vzniku výbuchu dle nařízení vlády č. 406/2004 Sb., je nutné řádným zajištěním pracoviště vyloučit (nebo alespoň výrazně omezit) riziko požáru nebo výbuchu.

Zajištění činností s nebezpečím vzniku požáru nebo výbuchu se provádí zejména v následujících případech:

- a) svařování (s využitím hořlavých plynů, elektrickým obloukem, elektrickým odporem, aluminotermické atd.) kovových i nekovových materiálů;
- b) ohřívání, ohýbání a jiné zpracování materiálů za pomoci plamene;
- c) používání plynových hořáků;
- d) používání benzínových pájecích lamp;
- e) používání elektrických pájedel;
- f) nahřívání živice;
- g) používání ručních brusek – broušení, rozbrušování, zabrušování kovů, betonu, plastů příp. jiného materiálu;
- h) ohřívání, žíhání, kalení, drážkování, rovnání, pájení nebo jiné zpracování kovů a ostatních materiálů za použití plamene;
- i) používání, manipulace a skladování hořlavých a hoření podporujících kapalin, plynů, prachů a látek;
- j) údržbářské a opravárenské činnosti prováděné na nádobách, potrubích, přístrojích a zařízeních, které jsou pod tlakem, nebo které obsahují nebo obsahovaly hořlavé nebo hoření podporující kapaliny či látky, anebo činnosti prováděné uvnitř těchto nádob, potrubí a zařízení;
- k) provoz a používání strojů a nářadí (dále jen „zařízení“) na pracovištích v prostředí s nebezpečím výbuchu;
- l) používání látek a provádění činností ohrožujících okolí výbušnou atmosférou.

Ke stanovení nutných opatření k zajištění pracoviště při činnostech s nebezpečím vzniku požáru nebo výbuchu se používá příkaz „S/V“.

1.1.1 Vydávání příkazu „S/V“

Příkaz „S/V“ smí vydat technolog nebo vedoucí pověřený k vydávání příkazů „S/V“ a z vystavování „S/V“ příkazů proškolen velitelem HZSp nebo technikem PO. Příkaz se vystavuje max. na 7 dnů.

Seznam prostorů, kde musí být vydán písemný příkaz „S/V“ při provádění činností s nebezpečím vzniku požáru nebo výbuchu je uveden v dokumentaci PO „Stanovení organizace zabezpečení požární ochrany“, která je přílohou tohoto dokumentu. V ostatních prostorech se musí provést posouzení před každým zahájením nebezpečné činnosti, kdy pověřený zaměstnanec posoudí situaci a rozhodne, zda je nutné vydat příkaz „S/V“.

Před zahájením činnosti musí být titulní strana příkazu vyplněna a opatřena podpisy všech zaměstnanců stanovených v příkaze „S/V“, jinak je příkaz „S/V“ neplatný.

Na přední straně v tabulce č. VI pověřený zaměstnanec, který příkaz „S/V“ vydává, předepíše jména případně i název firmy, která bude následný požární dohled provádět.

Příkaz „S/V“ se vyhotovuje zpravidla ve třech stejnopisech.

První vyplněný stejnopis příkazu „S/V“ si ponechá pro následnou evidenci pověřený zaměstnanec, který příkaz vydal. Tento stejnopis může znehodnotit po návratu třetího stejnopisu.

Druhý a třetí stejnopis příkazu „S/V“ obdrží zaměstnanec vykonávající požárně nebezpečnou činnost.

Druhý stejnopis příkazu „S/V“ si ponechá zaměstnanec nebo smluvní partner provádějící požárně nebezpečnou činnost jako doklad, který eviduje po dobu jednoho měsíce po skončení činnosti.

Třetí stejnopis příkazu „S/V“ předá zaměstnanec vykonávající požárně nebezpečnou činnost zaměstnanci zajišťujícímu dohled po ukončení činnosti. Vyplněný a ukončený příkaz „S/V“, opatřený všemi podpisy včetně prováděných dohledů, vrátí zaměstnanec vykonávající požární dohled po ukončení dohledu pověřenému zaměstnanci (vedoucímu, technologovi), který archivuje třetí příkaz „S/V“ po dobu jednoho roku.

1.1.2 Rozsah zvláštních požárně bezpečnostních opatření

Příkaz „S/V“ musí obsahovat tyto náležitosti:

Přesné **označení místa** (prostoru), kde se svařování nebo činnost s nebezpečím vzniku požáru nebo výbuchu provádí - jednoznačně určit místo výkonu činnosti (např. kotelna - podavače paliva 24m, HTO, revizní věž, strojovna, kóta, podlaží apod.). Do kolonky platnost příkazu se vypíše předpokládaný **začátek a konec** činnosti, do první části **datum od-do** (např. 8. 1. - 14. 1.), do druhé části **čas od-do** (např. 7.00 - 18.00).

Dále se uvede:

- přesné stanovení pracovního úkolu - uvést o jaký druh činnosti se jedná (likvidace staré technologie, čištění pólů apod.);
- určení technologie, která se použije - určit použitou technologii (svařování el. obloukem, svařování plamenem, čištění benzínem apod.);
- jména a příjmení zaměstnanců a svářečů s uvedením dokladu o odborné způsobilosti – v kolonce jméno se uvede jméno a příjmení zaměstnance, který bude činnosti provádět, do kolonky firma se uvede název firmy, která bude činnosti provádět. Pokud půjde o činnosti, které se provádějí na základě zvláštních předpisů (např. svařování), vypíše se

toto číslo průkazu do určené kolonky a zkontroluje se jeho platnost, v ostatních případech se tato kolonka proškrtně;

- datum a čas zahájení činností s nebezpečím vzniku požáru (výbuchu);
- datum a čas předpokládaného ukončení činností s nebezpečím vzniku požáru (výbuchu),
- podrobná specifikace potřebných požárně bezpečnostních opatření (seznam a popis ochranných a zásahových prostředků pro případ zdolávání mimořádných událostí, např. věcných prostředků PO), včetně kontroly jejich plnění;
- způsob prokazování plnění opatření včetně měření koncentrace hořlavých plynů, par a prachů včetně prokázání jejich splnění (jen v případě potřeby);
- zajištění pracoviště k ochraně před vznikem výbušné atmosféry popřípadě k jeho uvedení do původního stavu;
- stanovení opatření k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, která musí být provedena před zahájením práce;
- jméno a příjmení, funkce, podpis zaměstnance, který za provedení činnosti zodpovídá a příkaz převzal;
- určení formy požárního dohledu, počet osob, vymezení povinností, způsob seznámení s povinnostmi, uvedení jmen osob určených k výkonu požárního dohledu v průběhu, při přerušení činnosti i po skončení činností s nebezpečím vzniku požáru (výbuchu) a jeho dokladování;
- pokud požární dohled při požárně nebezpečných pracích vykonává jednotka HZSp a v průběhu prací je z nutných důvodů odvolána, práce se ihned přeruší a pokud není určena osoba na požární dohled v průběhu prací, dohled prostoru do návratu jednotky zajistí zaměstnanec, který práce provádí;
- stanovení doby trvání následného požárního dohledu;
- potvrzení o tom, že zaměstnanci provádějící činnosti s nebezpečím vzniku požáru (výbuchu) byli před jeho započatím prokazatelně seznámeni s bezpečnostními opatřeními a osoby provádějící požární dohled s vymezenými povinnostmi; doklad obsahuje jména osob a jejich podpisy stvrzující seznámení;
- určení druhu a počtu hasebních prostředků nebo uvedení jiných možností hašení v místě provádění požárně nebezpečné činnosti (např. existence stabilního hasicího zařízení, zařízení pro technologické hašení, přítomnost jednotky HZSp s příslušným technickým vybavením apod.);
- jméno a příjmení zaměstnance, kterému se ohlásí ukončení činností s nebezpečím vzniku požáru (výbuchu);
- místo a podmínky k ukládání svařovací soupravy po dobu přerušení svařování a při předávání svářečského pracoviště;
- jméno a příjmení, funkce, podpis zaměstnance, který příkaz vydal včetně data, kdy byl vydán;
- zaměstnanci, kterému byla uložena nějaká činnost, potvrdí splnění úkonu podpisem a uvede vždy čas a datum; předávání nebo ohlašování činností (např. požární dohled, ohlášení ukončení svařování). Tyto záznamy provádějí předávající i přebírající zaměstnanci. U záznamů se uvede vždy čas a datum.

1.1.3 Podmínky pro zahájení činností s nebezpečím požáru nebo výbuchu

Pro činnosti vyžadující zvláštní požárně bezpečnostní opatření se jejich zajištění prokazuje písemně příkazem „S/V” v souladu s požadavky vyplývajícími z platných právních předpisů. Dále se také vychází z podkladů týkajících se požární bezpečnosti, technického vybavení i technologického procesu, jež nejsou součástí požárně nebezpečné činnosti, a které se vyskytují na pracovišti i v přilehlých prostorech. Přitom se vyhodnotí i požární nebezpečí, které představují hořlavé látky obsažené ve stavebních konstrukcích (např. stěnách, stropech,

přepážkách). Změní-li se podmínky požární bezpečnosti v průběhu činnosti, provádí se nové vyhodnocení a zajištění odpovídajících základních nebo zvláštních požárně bezpečnostních opatření.

Provádí-li se svařování nebo ostatní činnosti, které vyžadují zvláštní požárně bezpečnostní opatření nebo činnost s nebezpečím vzniku požáru nebo výbuchu opakovaně a na stavebně či konstrukčně obdobných pracovištích, pro které lze stanovit tato požárně bezpečnostní opatření jednotně, může tak pověřený zaměstnanec učinit v příslušném technologickém postupu.

Pokud jsou činnosti s nebezpečím požáru nebo výbuchu prováděny na pracovištích, která jsou k tomu účelu určena (svařování, řezání, broušení ve svařovně, lakování v lakovně nebo odmašťování ve vyčleněném úseku dílny této činnosti uzpůsobené), nepovažují se tyto činnosti pro účely tohoto dokumentu za činnosti s nebezpečím vzniku požáru nebo výbuchu a nemusí se písemný příkaz „S/V“ vydávat.

Při svařování vyžadujícím zvláštní požárně bezpečnostní opatření a při provádění činností s nebezpečím vzniku požáru je nutná účast nejméně dvou zaměstnanců (u svařování včetně svářeče). Obsadit pracoviště jedním zaměstnancem lze pouze tehdy, jedná-li se o činnost, kdy zaměstnanec je schopen sám obsáhnout všechny úkony spojené s vlastní činností i požárně bezpečnostními opatřeními.

V každém případě je nutné stanovit ochranná pásma při svařování v prostorách ve výšce od 2 m nad místy, které je třeba chránit před účinky těchto činností. Tato pásma stanoví minimální vzdálenosti, ze kterých se před zahájením činnosti odstraňují hořlavé materiály, nebo zajistí jejich bezpečná izolace, popřípadě se provedou jiná účinná opatření, zejména před účinky žhavých částic. Ochranná pásma se z hlediska PO stanovují individuálně se zřetelem na použitou technologii a metodu svařování tak, že střed ochranného pásma je vždy pod místem svařování a jako minimální je určen kruh o poloměru 10 m ve vodorovné rovině. Při svařování ve výškách převyšujících 2 m se pro každý další 1 m výšky rozšiřuje ochranné pásmo o nejméně 0,3 m až do výšky 7 m; pro každý další 1 m výšky se rozšiřuje ochranné pásmo o 0,1 m až do výšky 20 m. Uvedené přírůstky se počítají k poloměru. Ochranná pásma pro svařování prováděné ve výškách převyšujících 20 m se stanovují individuálně.

Ochranná pásma je nutno stanovit i při ostatních požárně nebezpečných činnostech jako např. čištění strojních součástí benzínem apod. Tato ochranná pásma se rovněž stanovují individuálně, podle druhu prováděné požárně nebezpečné činnosti.

Jestliže výbušná atmosféra obsahuje více druhů hořlavého plynu, páry, mlhy anebo prachu, musí ochranná opatření odpovídat nejvyššímu možnému riziku.

Zaměstnanci musí být seznámeni s nejbližše dostupnými ohlašovacími stanovišti a hasební technikou (telefon, tlačítko EPS, hasicí přístroje, hydranty apod.), příp. s výstražnými signály (světelným, zvukovým příp. jejich kombinací), které budou na pracovišti použity k varování před ohrožením výbuchem.

Zaměstnanec, který činnost zahajuje, **oznámi** prokazatelně tuto skutečnost určenému zaměstnanci (vedoucímu) a na **Ohlašovnu požáru HZSp, tel. 462 102 162 nebo 724 557 649**. Toto musí být provedeno ve stejnopise příkazu „S/V“, který je vydán pro zaměstnance vykonávajícího činnost a ve stejnopise příkazu „S/V“, který je u zaměstnance, který provádí požární dohled při přerušení a po skončení činnosti.

Před zahájením provádění činností s nebezpečím vzniku požáru nebo výbuchu musí být prokazatelně provedena kontrola splnění navržených požárně bezpečnostních opatření.

Činnost s nebezpečím vzniku požáru (výbuchu) se nesmí zahájit jestliže:

- nejsou stanovena požárně bezpečnostní opatření s ohledem na druh a místo těchto činností;
- svářeč a zaměstnanci zúčastnění na svařování, souvisejících činnostech nebo jiných požárně nebezpečných činnostech nebo činnostech s nebezpečím výbuchu, nejsou prokazatelně seznámeni s podmínkami požární bezpečnosti (nepotvrdili svým podpisem do příkazu „S/V“ seznámení s podmínkami požární bezpečnosti);
- nejsou splněny podmínky požární bezpečnosti;
- není prokazatelně splněna ohlašovací povinnost **Ohlašovně požáru HZSp, č. 462 102 162** nebo mobil **724 557 649**;
- svářeč na svářečském pracovišti nemůže prokázat svou odbornou způsobilost ke svařování doklady odpovídajícími normovým požadavkům nebo normativním dokumentům nebo doklady vydanými v rámci oprávnění certifikačního orgánu akreditovaného v České republice.

1.1.4 Podmínky po skončení činností

- po skončení svařování vyžadující zvláštní požárně bezpečnostní opatření zaměstnanec zodpovědný za požární dohled zkontroluje požární bezpečnost pracoviště i přilehlých prostorů a zajišťuje požární dohled nepřetržitě nebo ve stanovených intervalech. Intervaly stanoví se zřetelem na základní, případně specifické riziko pracoviště pověřený zaměstnanec v příkaze „S/V“. Nejkratší doba požárního dohledu je dle vyhlášky č. 87/2000 Sb. („Vyhláška o svařování“) 8 hodin. V odůvodněných případech, zejména při tepelném dělení kovů a u členitých prostorů, je třeba při stanovení doby, po kterou je třeba požární dohled provádět, přihlídnout k možnosti vzniku požáru (výbuchu) i po 8 hodinách;
- za ukončení (přerušení) činnosti s nebezpečím vzniku požáru nebo výbuchu se považuje faktické ukončení (přerušení) prací, po kterých zaměstnanec pověřený výkonem požárního dohledu v průběhu provádění požárně nebezpečné činnosti, zahájí v odůvodněných případech (uvedeno v „S/V“ příkazu) neprodleně nepřetržitý požární dohled pracoviště a okolních prostor v délce trvání nejméně 1 hodiny. Až poté může dojít k prokazatelnému ukončení (přerušení) činnosti a předání ke klasickému následnému požárnímu dohledu;
- pokud není stanoven nepřetržitý požární dohled, předává pověřený výkonem požárního dohledu v průběhu provádění požárně nebezpečné činnosti, prokazatelně pracoviště bezprostředně po ukončení práce. Předání předchází vždy komplexní prohlídka celého prostoru, který byl svářecími pracemi dotčen;
- zaměstnanec, který činnost **končí** či **přerušuje**, oznámí prokazatelně tuto skutečnost pověřenému zaměstnanci a **Ohlašovně požáru HZSp, tel. 462 102 162 nebo 724 557 649**). Toto musí být provedeno na formuláři, který je vydán pro zaměstnance vykonávajícího činnost, a na formuláři, který má u sebe zaměstnanec, který provádí požární dohled při přerušení a po skončení činnosti. Ten, kdo požární dohledy končí, předá prokazatelně v bodě ukončení požárního dohledu při přerušení či skončení činností (podpis) pracoviště zaměstnanci, který je určen v této kolonce (odpovědná osoba, vedoucí);
- požární dohled musí být vykonáván osobou k tomu předem určenou s písemně stanovenými právy a povinnostmi při tomto dohledu;
- požární dohled musí být vykonáván v průběhu provádění požárně nebezpečné činnosti nepřetržitě. Při přerušení nebo po skončení činnosti s nebezpečím vzniku požáru nebo výbuchu se požární dohled vykonává po určenou dobu nepřetržitě nebo vzhledem k charakteru činností a prostoru po určenou dobu a v intervalech, které jsou stanoveny v příkaze „S/V“.

Požární dohled není nutné vykonávat:

- jsou-li pracoviště a přilehlé prostory, kde se činnost prováděla, vybaveny provozuschopnou elektrickou požární signalizací a stabilním hasicím zařízením. Jsou-li tyto prostory vybaveny pouze elektrickou požární signalizací, lze od požárního dohledu upustit jen v případě, že na místě bude osoba schopná provést prvotní hasební zásah;
- na stálých svářečských pracovištích v případě, že před skončením svařování nemohlo dojít ke kontaktu žhavých částic s hořlavými látkami a po vypnutí technologie nedojde ke kontaktu hořlavých látek se zdrojem zapálení.

1.1.5 Používání osobních ochranných prostředků a pracovních pomůcek

Osoby, používající při práci na pracovištích v prostorech s nebezpečím výbuchu osobní ochranné prostředky a pracovní pomůcky, musí být se způsobem použití těchto pomůcek seznámeny a v případě potřeby i vycvičeny.

Při práci na pracovištích v prostředí s nebezpečím výbuchu se musí používat ochranné oděvy a obuv zhotovené z materiálů, které nezpůsobují elektrostatické výboje schopné zažehnout výbušnou atmosféru.